

10. Жилко Ф. Т. Нариси з діалектології української мови. – [2-е вид. перероб.]. – К. : Рад. школа, 1966. – 307 с.
11. Залеський А. М. Частка *ся* у південно-західних говорах української мови // Українська діалектна морфологія. – К., 1969. – С. 94–109.
12. Муқан А. М. Українські наддунайські говірки. Фонетико-граматичні особливості : дис. ... кандидата філол. наук. – Глухів, 1960. – 291 с.
13. Німчук В. В. Словотвір прийменників у закарпатських говірках української мови // Українська діалектна морфологія. – К., 1969. – С. 71–81.
14. Николаева Т. М. Функции частиц в высказывании (на материале славянских языков) / Отв. ред. В. Н. Топоров. – [изд. втор.]. – М.: Едиториал УРСС, 2005. – 168 с.
15. Павлюк М. Українські говори Румунії. Діалектні тексти. – Едмонтон – Львів – Нью-Йорк – Торонто: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАНУ, 2003. – XVI, 784 с. – (Серія «Діалектологічна скриня»).
16. Прилипка Н. П. Вигуки, якими кличуть та відганяють свійських птахів (ареальна характеристика і генеза) // Українська діалектна лексика. – К., 1987. – С. 31–45.
17. Прилипка Н. П. Структура вигуків, якими кличуть та відганяють свійських тварин у говорах української мови // Структурні рівні українських говорів. – К., 1985. – С. 75–91.
18. Пура Я. О. Сполучники в говірках південно-західної Львівщини // Праці Х республіканської діалектологічної наради. – К., 1961. – С. 185–200.
19. Сердюкова Т. І. Локативні та темпоральні синтаксеми в українських східнословобожанських говірках : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова». – Запоріжжя, 2002. – 20 с.
20. Сердюкова Т. І. Синоніміка локативних синтаксем (на матеріалі східнословобожанських говірок) // Волинь-Житомирщина. Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. – 2005. – Вип. 14. – С. 56–63.

Л. Г. Фоміна

СУБ'ЄКТНА СФЕРА ЛІРИЧНОГО ТЕКСТУ В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ

Нинішня філологічна свідомість вочевидь спонукає до істинної потреби перегляду літературознавчих канонів. Тут важливо, думаємо, не піддатися спокусі феномену «моди» на осучаснені теми чи методології, а працювати над фундаментальними, справді значущими теоретико-літературними проблемами. В умовах посттоталітарного суспільного простору у зв'язку з тенденціями філософської та соціокультурної реабілітації людини постає потреба актуалізації особистісного начала при вивченні структурно-функціональних рівнів художнього твору. Відтак виникає необхідність докорінного перегляду та переосмислення одного з базових понять літературознавства – категорії автора, його *присутності* / *відсутності* в тексті. Сьогодні існують різноманітні погляди (нерідко – полярні) на авторську свідомість і присутність авторського «Я» в ліричному наративі тексту того чи того поета. Багатозначним є сам термін «автор». Проникнення в українську філологічну науку європейських концепцій на позначення відповідних понять, пов'язаних із категорією автора та авторського «Я», зумовило вживання дефініції різних типів наратора. З огляду на полісемантичний характер цієї категорії «помітно зростає вага

досліджень, спрямованих на вивчення суб'єктних форм ліричного вираження авторського «Я» та їх взаємодії в межах певної поетичної системи, які в сучасному літературознавстві виростають в один із найбільш продуктивних шляхів аналізу лірики» [7, с. 237]. В науковому дискурсі окреслюється нова стратегія у трактуванні автора як «носія мислення», ліричного суб'єкта, що інтегрує стильову цілісність художнього твору. Дедалі частіше з'являються праці, в яких теорія автора досліджується в безпосередньому зв'язку із структурно-суб'єктним аналізом тексту, формується новий зміст поняття авторської свідомості, вивчається категорія автора в контексті системного розуміння твору, досліджується художній текст як модус експлікації авторського «Я» на основі здобутків світового (Р. Барт, М. Бахтін, В. Виноградов, Р. Ингарден, Б. Корман, В. Прозоров, М. Фуко) та українського (Л. Голомб, Г. Клочек, М. Кодак, В. Смілянська, М. Ткачук, І. Франко) літературознавства.

Означені тенденції літературознавства особливо відчутні в інтерпретації текстів тих митців, котрі активно постулюють у своєму ліричному наративі авторське «Я». З метою увиразнення цих тенденцій обираємо за об'єкт дослідження поезію М. Вінграновського, в якій спостерігаємо посилення суб'єктивного начала, що зумовлює чітко виражену позицію автора. Культивоване поетом авторське «Я» інтегрує біографічного та феноменологічного автора, засвідчує функціональну роль митця у виникненні естетичної реальності як суб'єктивно трансформованої дійсності, абсолютизує його світоглядну позицію у творі, актуалізує особливості діалогу з реципієнтом. Специфіка «слідів» автора, його присутності в ліричному наративі поета корелює з проблемами творчої індивідуальності, своєрідності художнього мислення, стилю. Образність митця пов'язана з фольклорними джерелами та міфопоетичним змістом. Їх перехід в естетичний простір тексту переважно координується автором. Чітко окреслена персона в художньому просторі лірики М. Вінграновського потверджує думку Аристотеля про те, що в ліриці «виклад здійснюється від «Я» [1, с. 41]. Тут «за асоціативними законами якогось незбагненого кінематографічного монтажу *вражень / почувань* створюється розлога лірико-філософська ситуація з багатьма сюжетними лініями, сфокусованими в одному авторському «Я» [18, с. 312].

Зацікавлення з боку літературознавців постаттю М. Вінграновського останніми роками особливо пожвавилось, а відтак розширився діапазон рецепції та оцінок його поезії. Різні напрямки дослідження творчості митця репрезентовано в критичних працях Т. Бахтіарової, С. Богдан, О. Гальчук, І. Дзюби, Ю. Коваліва, В. Моренця, В. Слапчука, Л. Талалая, Л. Тарнашинської, котрі обсервують образні концепти в його семіосфері та актуалізацію ним культурних контекстів, з'ясовують проблеми просторової організації лірики, фольклорності митця, специфіки його мовотворчості тощо. Аспекти художньої парадигми поета осмислено в давнішому літературно-критичному нарисі «Микола Вінграновський» (К., 1989) та багатьох сучасних публікаціях Т. Салиги. В цілому ж багатоаспектна проблема авторського «Я» в ліриці М. Вінграновського поки ще не стала вихідною точкою літературно-критичної

рецепції його спадщини, а відтак об'єктом спеціального наукового вивчення, незважаючи на те, що його художня творчість явила «органічну єдність із ним самим як особистістю. Це той рідкісний випадок, коли ним нечасто природа обдаровує мистецьке середовище, коли внутрішня сутність поета – його художня свідомість – була максимально адекватною його зовнішньому образу» [18, с. 283]. Окремі аспекти порушеної наукової проблеми окреслені в локальних публікаціях Л. Копейцевої, Л. Кужільної, В. Слапчука. Детальніше їх розглядає в багатьох статтях Л. Тарнашинська. Названі й деякі інші праці все ж не формують цілісного уявлення про функціональну роль автора й не створюють повного враження щодо виявлення авторського «Я» на різних структурних рівнях тексту, а відтак і специфіки суб'єктної сфери його лірики. В сьогоденному літературознавстві рефлексія з цього приводу перебуває поки що на стадії становлення. Актуальність порушеної у статті теми підсилюється й дискусійністю проблеми автора й авторської свідомості в сучасному літературно-теоретичному дискурсі.

М. Вінграновський помітно вирізнявся в контексті творчості свого літературного покоління націленістю на психологізм ліричної автоінтерпретації значимих спонтанних проявів глибини душі ліричного героя. Його авторське «Я» тотожне з Я-центричністю та україноцентричністю. Художній світ поета структурований переважно детермінантами суб'єктної структури (психологічне, соціальне, національно-екзистенційне, мовне тощо). Одним із присутніх модусів репрезентації ліричного суб'єкта в авторському тексті є його гранична національна визначеність, що виявилась у «злитості» колективного та індивідуально-авторського «Я». Автопсихологічний суб'єкт його лірики включений у буття нації, до певної міри асимілюється з нею («Бо хочу я, щоб на чолі мого народу / Світився знак і від мого життя ...»). Суб'єктними конфігурантами ліричного нарративу поета виступають синхронно функціональні особистісне «Я» та колективне «Ми» як невіддільні духовні субстанції. Крізь ліричного суб'єкта проглядає людина, яка відкриває читачеві присутність власного «Я-буття» українця й водночас колективного «Ми-буття» народу. Обидві конфігурації є моносуб'єктними, створеними за принципами гомогенізуючої парадигми. У віршах означеного тематичного поля вони відчутно міметичні. Ліричному суб'єктові (індивідуальному й колективному) властива іманентна громадянськість («Я – гнівний меч його, що від Дніпра до зізд!»; «Бо ми – народ / І води наші – крик з любов'ю...»). Джерелом інтенції тут, безумовно, виступає національно свідомий автор.

Виразно акцентовану національну визначеність ліричного суб'єкта поезії М. Вінграновського слід розглядати, як, власне, й питання національного в художньому творі загалом, у «широкому неполітизованому сенсі – як світоглядно-ідеологічну матрицю», що лежить в основі формування тексту. Національну ж ідентичність того чи того автора, за переконанням Д. Наливайка (в нашому випадку він говорить про Т. Шевченка), засадничо визначає категорія «етнонаціонального й народного» [12]. Н. Шумило веде мову про такі риси національної своєрідності літератури, як зв'язок з «національним психологічним ґрунтом», «сповідування ідеї іманентного менталітетові

національного розвитку» [20, с. 38]. М. Вінграновський якраз належить до письменників, іманентних українській ментальності. Національна тема в її широкому тематичному спектрі становить емотивно-ментальну основу його творчості, визначає семантику й тональність віршів, формує значущі структурно-функціональні рівні художнього тексту, його індивідуальні коди. В цьому переконує всепроникність національного духу в ліриці митця, її висока патріотична напруга, «артистична» (Д. Наливайко) трансформація народнопоетичного генетичного коду. Патріотичний пафос лірики М. Вінграновського є, з одного боку, проявом екзистенційної сутності особистості автора, а з іншого – його соціальної, громадянської визначеності. «Мотиви інтимного й громадянського у нього – чи не єдиного в сучасній українській поезії – не існують окремішньо, навіть не перебувають у щасливій гармонії, а, взаємопроникаючи, творять своєрідний сплав високої ліричної температури» [2, с. 143]. Відповідно в його авторській моделі світу вчуваються кілька голосів наратора, що передаються двома мовами: екзистенційною мовою автора (аналог його особистої, егоцентричної) та мовою універсальною (вербалізація архетипів, що усвідомлюються як щось інтуїтивне). Екзистенційна мова поета містить досить виразне «Я» [11, с. 196].

Іманентною рисою національної визначеності ліричного суб'єкта творчості М. Вінграновського є його здатність органічно зливатися з буттям народу, мислити народними категоріями (морально-етичними, естетичними, соціальними), а не просто орнаментувати свої тексти «під народ». Поет убачає доцільність кожного художнього образу тільки «у відповідності народній психології, моралі» [14]. В його віршах, безвідносно до часу написання, ліричний суб'єкт репрезентує начало народної самості як ідентичності («...Бо він один крізь весни і крізь зими / Веде свій слід з не бути у буття»).

Кровна спільність із народом, його традиціями, багатою духовною культурою, історією стає об'єктом художнього осяяння численних віршів поета і особливо ясно прочитується в багатому синонімічному ряді епітетів, що несуть у собі надзвичайно розмаїті виражальні нюанси. Лексема «народ» (земля, Вітчизна, Україна) в його ліриці поєднується з такими частотними епітетами («безсмертний», «гордий», «чесний», «славний», «добрий» і под.), які потверджують нерозривний зв'язок автора з життям народу, формують ідейний пафос багатьох його віршів («Народе мій! Поки ще небо...», «Величальна народіві», «І є народ...»). Національна визначеність ліричного суб'єкта увиразнюється з допомогою широкого інтертекстуального поля авторського тексту. Так, використовуючи шевченківські ремінісценції й водночас вводячи у власний текст новітню образність, нову лексику й понятійну атрибутику, поет заявляє про чуття спільності з народом: «Я на сторожі коло тебе / Поставлю атом і добро» [3, с. 24]. Його лірика, за словами Л. Тарнашинської, «аж стогне народним стражданням і болем, всотаним плоттю мільйонів людей, його рідним «кукурудзяним народом» [...] упродовж багатьох поколінь, приречених на складний історичний шлях, на довгі пошуки своєї національної ідентичності» [18, с. 308]:

В суцільних ворогах пройшли роки-рої,

Руїна захлинається руїною.
Ми на Україні хворі Україною,
На Україні в пошуках її... [4, с. 229].

Авторське «Я» рухається у бік множинної («іншої») свідомості відповідно до концепції створюваної поетом художньої реальності, співмірної з національною картиною світу. Це надає йому ознак певної дискретності, а суб'єктну сферу його тексту робить поліфігурною завдяки інтертекстуальному потенціалу. Делегуючи свої національно детерміновані інтенції дешифраторові смислового коду громадянського тексту (реципієнтові), М. Вінграновський з метою увиразнення авторської позиції (ідеї) апелює до суб'єктів національного голосу інших, добре впізнаваних читачем текстів (у нашому випадку – Т. Шевченка), свідомо розраховуючи на кінцеву інстанцію у формі колективного реципієнта. Від цього його ліричний наратив подекуди набуває дидактичного характеру.

У багатьох віршах М. Вінграновського («Плач Ярославни», «Моя молитва», «Мерані», «Присвячую Ніколозу Бараташвілі», «Гайявата», «Повернення Хікмета» та ін.) суб'єктна сфера будується на «взаємодії рівноправних суб'єктних форм в одному і тому творі» [15, с. 103], формуючи ефект «поетичного багатоголосся» (Б. Корман). Тут кожен із ліричних суб'єктів «говорить» «від себе» і бачить свій світ, а автор поміщає в свою свідомість і світ цих героїв» [10, с. 302]. Внаслідок такої естетичної стратегії суб'єкт ліричного висловлювання дістає можливість увиразнювати особисті рефлексії над питаннями національної проблематики. Біографічний автор тут прочитується доволі прозоро. Авторське «Я» поета пристрасне й патетичне, без «театралізації» та ліричного «маскування». Його національно ангажовані вірші надзвичайно щирі. Вони написані, «за висловом Блока, як перед Богом, без оглядання на будь-які ідеологічні доктрини чи запити часу» [17, с. 126]. У громадянській ліриці М. Вінграновського порушено найголовнішу проблему його творчості – «проблему серця і чола народу». В інтерв'ю газеті «Літературна Україна» він говорив про те, що «народ – не полігон, і політичні експерименти над ним мусять закінчитися» [...] «суверенність кирзових чобіт, ватяних куфайок, знекровлених рік і земель, отруєного повітря, суверенність капітальних черг і суверенність Чорнобиля» боліли йому не напоказ – посправжньому» [18, с. 296]. Звідси – глибина почуттів і активність його ліричного героя щодо вирішення національних проблем. Про свій дієвий патріотизм поет заявив ще в ранньому вірші «Вінок на березі юності» (1957 р.) й не зраджував цьому чуттю до останніх днів життя:

... Бо хочу я, щоб на чолі народу
Світився знак і від мого життя [4, с. 85].

У цьому вірші, як, власне, й у багатьох інших творах відповідного тематичного поля, крізь ліричного суб'єкта проглядається людина, яка «привідкриває не лише індивідуальну національну присутність, власне чи чуже Я-буття українця, а й колективне Ми-буття народу» [9, с. 238]. Лірика поета яскраво ілюструє співвіднесеність із засадами національної ідентичності, що «становить головну форму колективної ідентичності» [16, с. 176]. Свого часу

М. Рильський у статті «Батьки і діти», аналізуючи творчість шістдесятників, говорив, що із привітних ним поетів М. Вінграновський «найбільш національний» [13, с. 563]. В одному з інтерв'ю поет щиро зізнавався у своїх національних переконаннях, що свідчать про їх іманентність авторському світовідчуттю: «Національна гідність кожного народу вирішувала і вирішує все. Без національної гідності, без національної свідомості, без відчуття особистого Я, кожен народ, хоч би яким великим чи малим він був, стає похмурою, роздратованою масою ходячих людей [...] Такий народ зневажають усі, і, в першу чергу, в душі він зневажає себе сам» [5]. Численні автокоментарі свідчать про виразну ідейну окресленість суб'єкта ліричного нарративу поета, що корелює з його авторським «Я». Національно детермінований ліричний суб'єкт тут можна охарактеризувати як «мій образ мене самого» (М. Бахтін). Ліричні рефлексії митця виявляють різноманітні синонімічні й метафоричні конотації концепту Україна, його поліструктурний і полісемантичний художній простір. Поет свідомо інтенціює свої твори на проблеми націєтворчого характеру («Остання сповідь Северина Наливайка», «Ніч Івана Богуна»), відверто декларуючи з допомогою закличних інтонацій та багатократних повторів ідею нездоланності народу:

Ми тут. Ми є. Ми – всі. Ми – гурт.

Єднаймося! Ми той є ґрунт

Подій майбутніх, вирішальних [4, с. 219].

Для М. Вінграновського характерний дієвий патріотизм. Його віра в щасливу долю України стає тим емоційним «нервом» лірики, що надає їй особливої динамічності та імпульсивності звучання. Єдність зі своїм народом, здатність до самопожертви заради нього передається через контрасти й порівняння («Та як небо в нашому Дніпрі, / Так в тобі не спить хай Україна»). Високий рівень почуттєвої експресії та ліризму засвідчують різноманітні фігури поетичного синтаксису й гіперболізація зображуваного («Хай вона не спить в тобі повік, / Бо вона – для тебе і для світу»). І це не патетика, а художня правда, що співвідноситься з життєвою правдою самого поета.

Тема України локалізується в художньому просторі авторського тексту М. Вінграновського і в такий базовий метафізичний тематичний «вузол», як «Україна-Бог» («Я вірю в Бога – в Україну. / Вона мій Бог і поводир...»). Могутня містерія єднання нації з Богом, виведення їх на одну площину етики та естетики становить потужне генеративне начало індивідуального стилю митця, сутнісне ядро коду його художніх текстів, а відтак і ймовірний варіант їх дешифрування. Цей парадигмальний для творчості поета концепт легко відчитується і в імпліцитній сфері тексту, нерідко оприсутнюючись латентно, функціонуючи і в його інваріантах, котрі корелюють із національним дискурсом. У цьому зв'язку звертаємо увагу на образний концепт степу, що в творчості М. Вінграновського існує на різних рівнях – окремого мотиву, мікросюжету, художнього прийому тощо. Однак об'єднуючою їх ланкою в кожному випадку виступає національна семантика, нерідко – фольклорна персоніфікація чи історіософська алюзія:

...В мені ти зачата Дніпром і степами,

Задумою скіфа зігріта у темені,
У житі обкошена тихо серпами... [4, с. 97].

«Всеприсутність образу України, всепоглинальність любові до неї» (І. Дзюба) поліфонічно варіюється в усій творчості М. Вінграновського, безвідносно до ідейно-тематичного комплексу, жанрової природи чи архітектонічної партитури тексту. Так, в інтимній ліриці характерний для поета універсальний образ жінки зазвичай становить собою модифікацію образу жінки-Вітчизни («Вона – самозбереження народу. / І мову, кров його і вроду / Їй доля зберегти дана»). Ці смисли набувають виняткової національної виразності й у відверто інтимних рефлексіях поета своєю свідомою настановою на фольклорну стилістику та національну образність. Подібно до О. Блока, поет порівнює рідну землю з дружиною («Дружиною приснились ви мені...»). Врешті-решт Україна в ліричному наративі митця «перетворюється на суб'єктивну даність» [11, с. 198].

У творчості М. Вінграновського національна визначеність ліричного суб'єкта кодується біномом *батьківщина / мова*, потрактованим Г.-Г. Гадамером у такий спосіб: «В реальному вимірі батьківщина – це передусім мовна батьківщина, бо саме в рідній мові струменить уся близькість до свого, у ній – звичаї, традиції й знайомий світ» [6, с. 188]. Мовностилістичний потенціал великою мірою маркує національну специфіку поетичних текстів М. Вінграновського. Дослідники його творчості в один голос відзначають, що «українське слово постає в ньому шляхетним і вишуканим», а «лексичні, морфологічні, синтаксичні дива української мови» називають просто «вражаючими» [8, с. 18]. В декодуванні його текстів легко відстежити домінування ментально маркованих лексем, котрі концентрують змістове ядро й емоційне навантаження всієї лірики, виступаючи ключовими словами-образами. Поет вельми часто послуговується топоніми та їх різновидами на означення локусу української землі: «Мій Києве...», «Поїду з Києва...», «Український прелюд», «Скажи мені, Дніпре...», «Повернення до Львова», «Поїхали на Сквиру» та ін. Топоніми й лексичні символи Батьківщини в його ліриці характеризуються варіативністю номінацій, яким відповідають індивідуальні, своєрідні комплекси чуттєвих образів та асоціацій.

Отже, національна визначеність ліричного суб'єкта із суб'єктом колективним, що визначає «змістово-суб'єктну сферу» (Б. Корман) лірики М. Вінграновського, потверджує засадничі тези німецького філософа М. Гайдеггера про основоположність елементів національного буття для мистецтва, що є, за його переконанням, «джерелом творців і джерелом охоронців, а значить джерелом завершено історичного тут-буття народу» [19, с. 302]. Творчість М. Вінграновського явила яскравий взірець діалектичної єдності національного та загальнолюдського начал. Ліричний герой його поезії як носій авторської свідомості й водночас як предмет зображення («суб'єкт-в-собі» і «суб'єкт-для-себе»), маючи виразну національну визначеність, є водночас універсальним. Вивчення природи такого вочевидь унікального синтезу у творчій практиці поета вибудовує нові стратегії інтерпретації його художньої спадщини, формуючи водночас і відповідні тенденції в

літературознавстві загалом.

Список використаних джерел

1. Аристотель. Поетика / Пер. зі старогрец. Б. Тен. – К.: Мистецтво, 1967. – 134 с.
2. Базилевський В. О. Логіка поезії: Літозбір Миколи Вінграновського // Київ. – 1986. – № 4. – С. 143–150.
3. Вінграновський М. С. Вибрані твори. – К.: Дніпро, 1986. – 463 с.
4. Вінграновський М. С. Вибрані твори: У 3 т. – Тернопіль: Богдан, 2004. – Т. 1: Поезії. – 400 с.
5. Вінграновський М. С. Народ – над партіями // Літературна Україна. – 1990. – 11 жовтня.
6. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. Вибрані статті. – К.: Юніверс, 2001. – 288 с.
7. Голомб Л. Г. Прочитання лірики крізь призму творчої особистості автора в дослідженнях Івана Франка // Голомб Л. Г. Із спостережень над українською поезією ХІХ – ХХ століть: зб. ст. – Ужгород: Гражда, 2005. – С. 13–25.
8. Дзюба І. М. Духовна міра таланту // Вінграновський М. С. Вибрані твори. – К.: Дніпро, 1986. – С. 5–22.
9. Іванишин П. В. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко: монографія. – К.: Академвидав, 2008. – 392 с.
10. Корман Б. О. Лирика Некрасова. – Іжевск: Удмуртия, 1978. – 300 с.
11. Кужільна Л. В. Трагічна модель світу Миколи Вінграновського // Українська мова й література в середніх школах, ліцеях, колегіумах, гімназіях. – 2004. – № 4. – С. 193–198.
12. Наливайко Д. С. Шевченко, романтизм, націоналізм // Слово і Час. – 2006. – № 3. – С. 3–21.
13. Рильський М. Т. Збір. творів: У 20 т. – К.: Наук. думка, 1983–1990. – Т. 18: Публіцистика. – 1988. – 760 с.
14. Салига Т. Ю. Поет – це слово. Це його життя // Вінграновський М. С. Вибрані твори: У 3 т. – Тернопіль: Богдан, 2004. – Т. 1: Поезії. – С. 5–54.
15. Смілянська В. Л. Стиль поезії Шевченка (суб'єктна організація). – К.: Наук. думка, 1981. – 255 с.
16. Сміт Е. Д. Національна ідентичність. – К.: Основи, 1994. – 224 с.
17. Талалай Л. М. Передчуття любові і добра // Сучасність. – 1996. – № 11. – С. 119–128.
18. Тарнашинська Л. Б. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління (історико-літературний та поетикальний аспекти). – К.: Смолоскип, 2010. – 632 с.
19. Хайдеггер М. Исток художественного творения // Зарубежная эстетика и теория литературы ХІХ–ХХ вв.: трактаты, статьи, эссе. – М.: Изд-во Московского ун-та, 1987. – С. 264–312.с.
20. Шумило Н. М. Під знаком національної самобутності. – К.: Задруга, 2003. – 354 с.

О. А. Даки

ПРОСТОРОВА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ БОТАНІЧНОЇ ЛЕКСИКИ УКРАЇНСЬКИХ ПІВДЕННОБЕССАРАБСЬКИХ ГОВІРОК

Найточнішою формою експлікації діалектного матеріалу простеження динаміки мовних елементів у просторі залишається лінгвістична карта. Враховуючи те, що одним із завдань вивчення ареалу межиріччя Дністра та Дунаю є взаємодія діалектних мов, актуальною постала потреба у створенні полімовного лінгвістичного атласу.

Перспективи реалізації цієї ідеї полягають у просторовій співвідносності